

GBELANSKÉ NOVINY

POLROČNÍK O ŽIVOTE V GBELANOCH – ČÍSLO 1/2018, ROČNÍK 5.

eRKO – DEŇ RODÍN

RODINA JE TO NAJDÔLEŽITEJŠIE, ČO MÁME. SPOLOČNE SA NÁM LAHŠIE KRÁČA PO NEBEZPEČNÝCH CESTÁCH A CHODNÍKOKCH.

VIAC NA STR. 3

HOLUBIARSKY KLUB

NEDEĽNÉ ČAKANIE NA HOLUBOV JE SPOJENIE RADOSTI, ADRENALÍNU, NAPÄTIA A VĎAČNOSTI

VIAC NA STR. 6

VÝSTAVBA DSS

STARÚ BUDOVU POŠTY NAHRADÍ NOVÁ SPOLU S DOMOVOM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

VIAC NA STR. 13

30 ROKOV GBELANSKÉHO VOLEJBALU

VŠETCI SME ZAČÍNALI AKO NÁTURISTI, BEZ AKÝCHKOLIEK ZNALOSTÍ ZÁKLADNÝCH POSTAVENÍ A PRAVIDIEL, ALE O TO S VÄČŠIM ELÁNOM.

VIAC NA STR. 16

ŽIVOT JE AKO DÚHA... KAŽDÝ DEŇ MÁ INÚ FARBU. NIEKEDY SI FARBU VYBERIEŠ TY, NIEKEDY SI FARBA VYBERIE TEBA...

Áno, život býva skutočne rozmanitý ako dúha... Sú dni krásne, na ktoré nechceme nikdy zabudnúť, ale aj dni menej veselé, ba až tragické, ktoré by sme navždy chceli vymazať zo svojej mysle a spomienok, napriek tomu sa to však nedá... V hlave tak má človek zmes rôznych zážitkov, ktorá ho núti prehodnocovať, zamyslieť sa nad tým, čo bolo, poučiť sa zo zlého, vedieť sa správne

rozhodovať, čerpať energiu a chuť do života z toho dobrého. Práve táto pestrosť nášho života, jedinečnosť každého okamihu by nás mala viesť k tomu, aby sme si viac vážili každý jeden deň, každú krásnu chvíľu prežitú s našimi blízkymi, každý okamih šťastia. Veď čo je dnes samozrejmosťou, už zajtra vôbec nemusí byť.

Je pred nami leto plné rôznorodosti, nestálosti, tak

ako v počasi, tak aj v zážitkoch. Ponúka nám na výber veľa možností, ako ho prežiť. Je to len na nás, čo si vyberieme. Pre niekoho bude zážitkom výlet do hôr či opekačky pri ohni počas dlhých letných nocí za koncertu cvrčkov, iní budú hľadať oddych pri mori či jazerách, ďalší budú spoznávať naše kultúrne pamiatky... Možností máme veľmi veľa. A aj napriek tomu, že exis-

tujú niektoré skutočnosti, ktoré ovplyvniť nedokážeme, snažme sa dúhu nášho života dopĺňať tými najjasnejšími farbami. Napríklad aj prostredníctvom letných zážitkov, ktoré nás čakajú...

TAKŽE AKÝMI FARBAMI
BUDE HÝRIŤ VAŠE LETO?

-MŠ-

Foto: Martina Ševčíková

OBSAH

Život je ako dúha...	1
Ďakujem mami, že si...	2
eRko - Deň rodín	3
Čo sú Fašiangy?	4
Samoobslužný predajný pult	5
Vyčistenie ochranného valu	5
Jednosmerný cyklistický chodník	5
Nedel'né čakanie na holubov	6
60 rokov prvej školy vyššieho typu	8
Plávanie - zdraviu prospešná zábava pre deti z MŠ	10
Naše výrobky boli poslané do nemocníc na Slovensku	11
Brigáda členov MS Slovenského červeného kríža	11
Výstup na Tlstú	12
Starú budovu pošty nahradí nová	13
Spoločenská rubrika	13
IV. časť rekonštrukcie chodníka	14
Zhodnocovanie biologicky rozložiteľných odpadov	14
Optický vysokorychlostný internet	15
Protipovodňové opatrenia	15
Nové ihrisko vznikne vďaka Nadácii Kia Motors Slovakia	15
30 rokov gbeľanského volejbalu	16
Šachový klub Gbeľany	17
Biatlon 2018	17
Nohejbalový turnaj	17
Úspešná sezóna tímu Partizán Bukovina	18
Fotografie z rôznych príležitostí v našej obci	18
Harmonogram vývozov odpadov na II. polrok 2018	20

BOLO RAZ JEDNO DIEŤA PRIPRAVENÉ NARODIŤ SA. PÝTALO SA BOHA: „POČULO SOM, ŽE MA ZAJTRA POSIELAŠ NA ZEM. ALE AKO TAM BUDEM ŽIŤ, KEĎ SOM MALÍČKÉ A SLABÉ?“ BOH MU ODPOVEDAL: „MEDZI MNOHÝMI ANJELMI SOM VYBRAL JEDNÉHO PRE TEBA. BUDE ŤA ČAKAŤ A STARAŤ SA O TEBA. JEHO MENO VÔBEC NIE JE DÔLEŽITÉ, LEBO TY MU BUDEŠ HOVORIŤ:

MAMA“

ZDROJ: INTERNET

ĎAKUJEM MAMI, ŽE SI...

Bol práve Deň matiek a Ján sa ráno zastavil v kvetinárstve, aby objednal pre svoju mamu krásnu veľkú kyticu kvetov. Keďže jeho mama bývala ďaleko a on bol za neprázdný, rozhodol sa, že jej pošle kvety kuriérom, aby vedela, že na ňu myslí. Keď pred kvetinárstvom vystúpil zo svojho luxusného auta, všimol si na chodníku sedieť malé smutné dievčatko. Nedalo mu to a opýtal sa ho, čo sa stalo: „Chcela by som mamičke kúpiť ružu, ale nemám dosť peňazí.“ Ján sa usmial a navrhol mu, aby si išlo do kvetinárstva pre svoju mamičku vybrať tú najkrajšiu ružu, akú nájde. Túto ružu zaplatil a pre svoju mamu tiež objednal krásnu kyticu kvetov. Ako tak odchádzal, ponúkol dievčatku, že ho zavezie aj domov. Súhlasilo. „Ďakujem, že ma vezmete za mamičkou.“ Po pár minútach jazdy mu prikázalo zastaviť na cintoríne. „Ďakujem, pane, už sme tu,“ povedalo tichým hlasom a vybralo sa k starej hrdzavej bráne vedúcej do cintorína. Potom položilo svoju ružu na čerstvý hrob a smutne si vedľa neho sadlo. Ján si

v tej chvíli uvedomil jednu podstatnú vec: „Moja mama je tá najlepšia mama pod slnkom. Zaslúži si viac“. Naštartoval svoje auto po tom, ako v obchode zrušil svoju donášku kvetín a zamieril domov k svojej milovanej matke. Potom ju vzal silno do náručia a vyriekol: „Ďakujem mami, že si!“

Veríme, že 13. mája väčšina mamičiek zažila od svojich detí podobné prekvapenie a že tento výnimočný deň, ktorý je oslavou tej najdôležitejšej roly v živote ženy - roly matky, prežili v kruhu svojich milujúcich detí. Starosta obce v spolupráci s poslancami obce pripravili v tento deň všetkým matkám, starým mamám a babičkám príjemné popoludnie spojené s pohostením a vystúpením skupiny Heligonica. Tá okrem mnohých iných zaspievala aj pieseň, ktorá bola ako „ušíťá“ práve na tento deň: VĎAKA ZA ŽIVOT. Veď práve takéto poďakovanie si zaslúži každá mama. A to nielen jeden deň v roku...

TEXT A FOTO:
Martina Ševčíková

ERKO - DEŇ RODÍN

„RODINA JE MIESTOM LÁSKY A ŽIVOTA; MIESTOM, KDE LÁSKA RODÍ ŽIVOT. RODINA, VEĽKÉ LABORATÓRIUM LÁSKY, JE PRVOU ŠKOLOU, BA VIAC, STÁLOU ŠKOLOU, V KTOREJ UČENIE SA LÁSKE PREBIEHA NIE SUCHOPÁRNYMI POUČKAMI, ALE PRE-SVEDČIVOU SILOU VLASTNEJ SKÚSENOSTI. KIEŽBY KAŽDÁ RODINA OBJAVILA SVOJE POVOLANIE K LÁSKE!“

Ján Pavol II.

Rodina je to najdôležitejšie, čo máme. Spoločne sa nám ľahšie kráča po nebezpečných cestách a chodníkoch.

15. mája sa oslavuje deň rodín. Preto sme sa aj my rozhodli dňa 19. mája pripraviť pre rodiny program, v ktorom by sme sa lepšie spoznali.

Rodina sa utužuje pri spoločnom stolovaní. Aj my sme chceli, aby sme aspoň v tento deň vytvorili jednu veľkú rodinu pri spoločnom obede. Každý dostal guláš, aby nabral stratenú energiu a mohol sa sústrediť na ďalší program.

Začínalo sa o 10:00 hodine sv. omšou. Po jej skončení a registrácii sa mohli rodiny pustiť do plnenia úloh na rozprávkovom chodníčku. Tu si pre nich pripravili rozprávkové bytosti rôzne úlohy. Za splnenie dostávali deti odmeny a rodičia tombolové lístky.

Mamičky súťažili o najchutnejší koláčik, z ktorých pán farár vybral tri najlepšie. Nehľadiac na to, ktoré vyhrali, boli všetky víťazné, lebo boli donesené nezištne a z lásky. Dôkazom toho bolo aj to, že keď sme ich poroznášali po stoloch, všetky sa pojedli.

Oteckovia mali pripravenú ťažšiu úlohu. Mali nám ukázať silu a šikovnosť pri pilení dreva. Víťaz si domov odniesol píľku a pivo, ktorým si mohol po práci uhasiť smäd.

Vyvrcholením dňa rodín bola tombola. Z nej si mnohé rodiny odniesli vecné dary, ktoré im budú

doma pripomínať spoločne strávený deň.

Na záver sa chceme poďakovať všetkým rodinám, firmám aj jednotlivcom, ktorí nám prispeli do tomboly a taktiež pomohli pri zabezpečovaní dňa rodín.

ĎAKUJEME!

TEXT a FOTO:
Jana Vašková

ČO SÚ FAŠIANGY?

O tom, že patria do našej kultúry, niet pochyb. Ale kedy sú a čo vlastne znamenajú? Fašiangy začínajú po Troch kráľoch a trvajú niekoľko týždňov až do noci pred Popolcovou stredou. Je to obdobie hojnosti, tancovačiek, veselíc a karnevalov. A odkiaľ sa toto na prvý pohľad zvláštne slovo vzalo? Pri hľadaní informácií som zistila, že ide o odvodené slovo z nemeckého Faschang, čo doslova znamená výčap pred pôstom a posledné dni veselice. A poslednú príležitosť na zábavu a blázenie sa sme si nemohli nechať ujsť ani v našej dedine. Nič na tom, že sme si ju urobili o týždeň skôr, ako tomu tradične býva v poslednú sobotu pred Popolcovou stredou. Ponuka muzikantov je totiž obmedzená, ale nikomu to nevadilo, pretože sme si to užili plným priehrštím aj o trošičku skôr.

No aby sme sa 3. februára mohli všetci veseliť, ale aj hodovať, lebo to k fašiangom neodmysliteľne patrí, vypukla deň predtým pred kultúrnym domom zabíjačka. A tam sa to od rána hemžilo hasičmi z DHZ Gbeľany,

ktorí vzali prasiatko do parády a premenili ho na zabíjačkové dobroty. Parák využitý na 100%, odvšadiaľ sa nesie lákavá vôňa. Ešte teraz vidím stôl plný jelít, klobások, či tlačienky i dobrôt, pri ktorých sa zbierajú slinky. V zákulisí druhá časť tímu zas dokončuje prípravu masiek, kostýmov tak, aby celý sprievod masiek mohol na druhý deň vyraziť do ulíc.

Sobota, 7:30 hod., miestny rozhlas vyhráva a oznamuje, že sprievod masiek na pochod dedinou zahajuje svoj ďalší ročník a prosí obyvateľov o dary vo forme vajčiek, slaninky, pálenky či zopár drobných do kasy. Na cestu k našim príbytkom sa vydáva ženích s nevestou, družba s družicou, tlak a zdravie nám zmeria doktor so sestričkou, cigán s cigánkou majú pod palcom vajčkové a slaninkové dary, starejší nás povykrúca, kominár zasadzí, hasič oznámi príchod a o zábavu a naháňačky detí sa starajú dvaja rozbehaní čerti. Súčasťou sprievodu je aj koč ťahaný párom koní, ktorý vozí nadšené menšie deti. A aby ticho a smutno nebolo, pretože fašiangy

sú o veselici, celý sprievod dopĺňa hudba vyhrávajúca ľudové piesne. A veruže občas býva aj muzikantský chlebiček náročný, najmä v také chladné a surové dni, akým bol tento. Pretože nelen masky, ale aj muzikanti odmietali v domoch pálenku, ale oči žiarili šťastím pri ponuke teplého čaju. Ale ponuka občerstvenia čajom rozhodne nekončí. Už tradične sa naše gazdinky postarali o bohatú ponuku koláčov, jednohubiek, škvarových pagáčikov, chlebičkov, závinov, slaných dobrôt a predovšetkým fánok a šišiek na milión spôsobov. A práve tie patria k fašiangom a pripravovali ich už naše staré i prastaré mamy. Vyprázané šišky aj fánky sa považujú z minulosti za obradové pečivo, ktorému sa kedysi pripisovala ochranná a plodonosná funkcia, tvary mali jednoznačne symbolický význam a zrejme slúžili aj pri babských veštách. Pochod celou dedinou je únavný pre všetkých, ako pre masky zo sprievodu, tak aj pre členov organizačného tímu. Nastáva vhodný čas na krátku prestávku, nave-

čeranie sa a oddýchnutie, ako príprava na večernú zábavu a tancovačku. Pretože tou vyvrcholí celý deň a príprava na obdobie pôstu. Od ôsmej hodiny večer sa v kultúrnom dome schádzajú obyvatelia, muzikanti rozbaľujú svoje nástroje a všetci sú dobre naladení. Noc je plná zabíjačkových dobrôt, tanečných kreácií, pálenky či dobrého vína, smiechu a radosti. Nechýba tombola, ktorá lákala na tradičné ceny ako meter klobás, jelít, kôš vajčiek, 5 kíľ slaniny, porcie pražnice, kapustnice, tlačienku, víno ale aj na pálenku a na samý záver darčekový kôš plný rôznych dobrôt. A aby sme dodržali všetky tradície, súčasťou programu je aj tradičné pochovanie basy ako symbol ukončenia radovánok a nástupu obdobia pôstu. Vracajúc sa domov nad ráno spokojní a unavení rekapitulujeme tohtoročné fašiangy a hodnotíme, že boli presne také, ako mali byť! Jednoducho vydarené!

TEXT: Zuzana Mihová

FOTO: archív DHZ

SAMOOSLUŽNÝ PREDAJNÝ PULT NA SVIEČKY NA MIESTNOM CINTORÍNE

Určite si mnohí z Vás všimli na miestnom cintoríne umiestnenie samoobslužného predajného pultu na náplne do kahancov. Jeho majiteľom je spoločnosť DARAPOL, s.r.o., ktorá bola založená v roku 1995. Vo svojom portfóliu majú produkciu kahancov, sviečok či náplní do kahancov. Prioritou tejto spoločnosti je vyrábať KVALITNÉ A CENOVU DOSTUPNÉ SLOVENSKÉ KAHANCE A SVIEČKY určené pre ši-

roky trh a to najmä pre slovenský. Prostredníctvom pultu si môžete zakúpiť za jedno euro sviečku, ktorá má podľa výrobcov horieť až 4 dni v každom ročnom období. Možno sa mnohí začudovali nad tým, prečo nie sú sviečky napr. za sklom alebo inak chránené pre odcudzením. Výrobca a predajca jednoducho verí v poctivosť ľudí...

TEXT A FOTO:
Martina Ševčíková

VYČISTENIE OCHRANNÉHO VALU

Obec Gbeľany ako vlastník ochranného valu medzi ulicou Mobis a M.R. Štefánika zabezpečila na jar tohto roku jeho vyčistenie. Val bol zarastený trnami, vysokou trávou a drevinami, preto si táto náročná práca vyžadovala použiť špeciálny kráčajúci bager, ktorý popínave trnie vytia-

hol aj s koreňmi, čo malo zabrániť ďalšiemu množeniu invázných rastlín. Vyčistenie má okrem estetického hľadiska v týchto plochách zabrániť najmä zdržiavaniu divjakej zveri, pre ktorú tu boli ideálne podmienky.

TEXT A FOTO:
Martina Ševčíková

JEDNOSMERNÝ CYKLISTICKÝ CHODNÍK

V súčasnej dobe sa zvyšuje záujem o cyklistiku či už cestnú alebo horskú. V súvislosti s tým pribúda aj množstvo cyklistických chodníkov a cyklistických trás. V našej obci sa nachádza cyklistický chodník vedľa chodníka pre peších v smere z Nededze na Varín.

Keďže často jazdia po tomto cyklistickom chodníku cyklisti obojsmerne, UPOZORŇUJEME, že tento cyklistický chodník je jednosmerný, čo naznačujú aj šípky, ktoré sa na ňom nachádzajú.

TEXT A FOTO:
Martina Ševčíková

NEDEĽNÉ ČAKANIE NA HOLUBOV JE SPOJENIE RADOSTI, ADRENALÍNU, NAPÄTIA A VĎAČNOSTI

V predchádzajúcich vydaniach Gbeľanských novín sme Vám rozhovormi priblížili našich poľovníkov a včelárov. Taktiež u nás funguje skupina holubiarov, preto sme oslovili predsedu holubiarskeho klubu v Gbeľanoch p. Miroslava Ďuranu:

1. Ako funguje holubiarsky spolok v Gbeľanoch?

Holubiarsky spolok v Gbeľanoch má názov ZO Gbeľany s označením 0402 a spadá pod Oblastné združenie Terchová (skratka OZ CHPH TERCHOVÁ), ktoré je súčasťou regiónu sever zloženého z 9 oblastí – Terchová, Martin, Ružomberok, Žilina, Prievidza, Bytča, Čadca, Kysucké Nové Mesto a Dlhé Pole.

V ZO Gbeľany momentálne pôsobíme len traja holubiari z Gbeľan: ja, p. Holúbek, p. Meriad. V minulosti bolo členov podstatne viac a Gbeľany boli veľkou ZO, do ktorej patrili aj holubiari z Kotrčinej Lúčky či Nededze. Teraz je však záujem malý.

2. Ako ste sa Vy dostali k holubiarstvu?

Holuby boli u nás vždy – prastarý otec, starý otec, otec, brat, čiže vzťah k holubom bol u nás pestovaný a prechádzal z generácie na generáciu.

3. Koľko holubov máte?

Na preteky mám 60 holubov, tí sa nazývajú pretekári. Rovnako mám stále aj nejaké chovné holuby. Sú

to jedince, ktoré už dosiahli často špičkové výsledky, a z ktorých sa odchováva nové potomstvo. U tohto potomstva je predpoklad, že to budú minimálne takí istí dobrí pretekári ako ich rodičia. Chovných holubov mám 5 až 6 párov, teda 10 až 12 holubov. Tieto sú stále zatvorené a len odchovávajú mláďatá, žijú ako v zoologickej záhrade, v kletke.

4. Dokážete si spoznať svojich holubov?

Každý holub má svoje číslo, ale niektorí holubiari dávajú svojim holubom aj mená. V 7. až 10. dni po vyliahnutí sa holub okružkuje, teda dostane svoju identifikáciu rovnako, ako majú ľudia občiansky preukaz. Na krúžku je uvedený rok narodenia, nejaké číslo a číslo organizácie – ako som už spomínal Gbeľany v rámci Slovenska majú označenie 0402. Ak potom niekto chytil holuba či už v rámci Slovenska alebo v zahraničí, tak podľa jeho krúžku si dokáže na internete nájsť vo vyhľadávači, odkiaľ holub pochádza, a ak je holub zaregistrovaný ako pretekár, tak automaticky vyhladá aj jeho chovateľa.

5. Čo znamená v holubiarskom ponímaní vdovstvo?

Je to metóda pretekov, ktorú využívam aj ja. Je založená na motivácii samčiek, ktoré sú celý týždeň zatvorené v kliebkach, sami bez samičiek, a potom sú rovno odvezené na preteky. Na pretekoch sú motivovaní vrátiť sa a ponáhľať sa domov – za svojimi samičkami a to práve vďaka predchádzajúcej samote. Keď doletia domov späť do svojho holubníka, sú pripustené na chvíľu k samičkám a potom sa zasa oddelia.

6. Ako prebiehajú samotné preteky?

Spravidla sa preteky konajú cez víkendy. Chovatelia vyberú zo svojich holubov tie, ktoré budú súťažiť a spolu s ostatnými chovateľmi sa spravidla v sobotu stretnú v klubovni svojej základnej organizácie. Tu prebieha košovanie – preloženie holubov do špeciálnych prepravných boxov a tie sú potom uložené do špeciálne upraveného kamiónu na prepravu holubov. Ešte predtým sa zaznamená identifikácia holuba z jeho rodovej obrúčky a na ňu sa nasadí a tiež zaznamená preteková gumič-

ka s číslom. V súčasnosti sa využíva aj novší elektronický systém, ktorý odbúrava nutnosť ručného zapisovania údajov, pri ktorom holuby majú na druhej nohe popri rodovej obrúčke elektronickú obrúčku a tá sa da nasnímať na termináli. Poverenej osobe oblastného združenia sa odovzdá zapečatená dokumentácia a kamión následne pozbiera boxy od všetkých zúčastnených organizácií, s ktorými smeruje na miesto určenia. Kamión musí na toto miesto doraziť ešte večer, aby si holuby vystresované prepravou mohli pred pretekami oddýchnuť.

7. Aké dlhé trasy počas pretekov holuby preletia?

Za sezónu, ktorá zvyčajne začína koncom apríla sa uskutoční okolo 20 pretekov. Začína sa „krátkou traťou“, čo predstavuje okolo 150 km, neskôr sa pridáva na „stredné trate“ so vzdialenosťou cca. 400 km. Potom sa pretekajú aj „dlhé trate“, ktoré predstavujú vzdialenosti od 500 km a viac.

8. Akú rýchlosť v rámci letu holuby dosahujú?

Priemerná rýchlosť letu holubov sa pohybuje okolo 80 km/h. Závisí to vo veľkej miere aj na počasí. V dobrom počasí dosahuje ich rýchlosť aj vyše 100 km/h.

9. Ako sa zaznamená príchod holuba do holubníka?

Príchod holuba sa zaznamená konštatovacím systémom. V tradičnom systéme

sa preteková gumička sníme z nohy holuba, vloží sa do konštatovacích hodín a urobí sa odtlačok časového údaju na kontrolnú pásku. V novom elektronickom systéme sa len nasníma údaj z čipu na nohe pretekára a automaticky zaznamená čas príchodu.

10. Ako sa potom vyhodnocujú výsledky, keď sa každý holub vracia na iné miesto?

Vyhodnotenie sa uskutočňuje v nedeľu večer, kedy by už mali byť všetky holuby doma. Chovatelia, ktorých holuby sa zúčastnili pretekov, sa stretnú v klubovni ZO, kde sa otvárajú zapečatené konštatovacie hodiny alebo získavajú údaje z elektronických systémov. Vyhotovená dokumentácia sa potom zapečatí a pošle na vyhodnotenie komisii OZ, ktorá vyhodnotí údaje zo všetkých zúčastnených organizácií. Samotné vyhodnotenie vzhľadom na nerovnomerné rozloženie miest návratu jednotlivých holubov sa potom uskutočňuje nie na základe času ich priletu, ale vypočítanej priemernej rýchlosti holuba.

11. Ako sa holuby pripravujú na súťaže?

Ja mám tento režim starostlivosti: každé ráno o 5:00 hod do 6:00 hod. púšťam polietat holubice. Keď sa stiahnu dovnútra, dostanú nažrať a potom sa zasa vypustia samce, ktoré lietajú do 7:00. Čiže sú pustené na hodinu a potom sú celý deň zatvorené. Výsledkom dobrého tréningu je, že holuby nesmú zostať sedieť na streche. Je to jeden z podkladov úspechu v pretekoch, pretože

ak by holub zostal po návrate z pretekov sedieť na streche, jeho príchod je bezpredmetný, keďže koniec pretekov nastáva až po prechode čítacím zariadením, ktoré je umiestnené na kletke.

Podľa môjho názoru základ toho, aby holub na pretekoch vynikol, je kvalitné krmivo, poriadok na holubníku a dobrý tréning. Holub špičkového chovateľa je žijúci ako v bavlnke. Moje holuby raz do týždňa dostanú kúpeľnú soľ, originál určenú pre holuby, aby nemali parazity. V kúpacej vani im urobím kúpeľ s touto soľou. Holub, hoci sa to ľuďom nezdá možno práve kvôli nerozoznávaniu divých a poštových holubov, je čistotný, pretože je takto vyšľachtený.

12. Aké sú teda základné rozdiely medzi divým a poštovým holubom?

Ľudia často nerozoznávajú rozdiely medzi poštovými a divými holubmi, ale poštový holub nie je porovnateľný s holubmi divými, ktoré sa potulujú po námestiach a prenášajú choroby.

Rozdiel medzi divým a poštovým holubom je absolútny. Dá sa to prirovnať tomu, že z vlka nikdy pes nebude, to znamená, že tieto divé holuby nemajú schopnosť sa vracieť na miesto, odkiaľ vyleteli. Je to niečo ako sťahovavý vták. Poštový holub sa vždy vráti na svoj holubník, ale divý holub nerozlišuje, kde zahniezdi a kde sa vráti.

13. Používajú sa v starostlivosti o holuby aj nejaké liečivá?

Holuby sú pravidelne preliečované proti chorobám. Ja osobne dvakrát denne čistím

holubník, niekedy vysávam.

14. Je teda holubiarstvo náročné na čas?

U mňa určite áno. Ale táto časová náročnosť a snaha sa človeku vráti v podobe špičkových výsledkov.

15. Dosiahli ste už na pretekoch aj nejaké úspechy?

Na stupeň víťazov som sa ešte nedostal, ale podarilo sa mi dosiahnuť trikrát piate miesto v rámci Slovenska. Za zmienku určite stojí pekný úspech p. Holúbka, ktorý v rámci medzinárodných pretekov Brusel dosiahol v tomto roku 3. miesto a bol vyhodnotený na celoštátnej výstave v Trenčíne. Holuby boli vypustené ráno o 6:00 v Bruseli a o 21:00 hod. toho svojho konštatoval doma, takže tú vzdialenosť preletel jeho holub za jeden deň. Vo všeobecnosti môžem povedať, že v rámci Oblastného združenia Terchová máme holuby, ktoré toto združenie reprezentujú na celoštátnej úrovni veľmi dobre.

16. Koľko rokov sa taký holub dožíva?

Priemerný vek holuba je 14-15 rokov, ale sú jedince, ktoré sa dožili 19-21 rokov, viac nie... Najlepší pretekári sú 3 až 4 roční. V piatom roku sa väčšinou holub buď predá alebo vyradí alebo tí najlepší sa presunú do chovnej voliéry.

17. Je holubiarstvo nákladné?

Áno, je to drahý koníček. Bežná cena holuba je stanovená v Slovenskom zväze holubiarov a pohybuje sa od 50 do 500 €, záleží na rodokmeni – teda predkoch.

18. Čo je potrebné urobiť pre to, aby sa niekto stal holubiarom?

V prvom rade sa musí človek narodiť s láskou k zvieratám, musí ho to baviť.

19. Čo môže chovateľovi priniesť holubiarstvo?

Je to individuálne. Sú chovatelia, ktorí majú radosť len z toho, že sa holub z pretekov vráti a sú chovatelia, ktorí sa porovnávajú v slovenskom merítku. V prvom rade, keď je holub-pretekár dobrý, dostane sa na oblastnú výstavu – u nás to predstavujú holubiari zo všetkých združených obcí od Terchovej po Tepličku, kde v tomto roku patrí 139 chovateľov. Odtiaľto sa najlepšie holuby vyberú na regionálnu výstavu, z tej na celoštátnu a raz za dva roky je olympiáda, ktorej sa zúčastnia najlepšie holuby z celého sveta. Tieto sú samozrejme aj veľmi vysoko cenené, ich ceny sa pohybujú v státisícoch eur. Najdrahší holub doteraz bol predaný za 360 tisíc eur.

Nedeľné čakanie na holubov je zážitok, ktorý by som doprial zažiť každému. Je to spojenie radosti, adrenalínu, napätia a vďačnosti, ktoré človek cíti pri návrate holuba domov...

Touto cestou by som chcel ešte poďakovať starostovi obce za pomoc pri hľadaní priestorov a ponuku plechového skladu na skladovanie košov určených na prepravu holubov.

TEXT: Martina Ševčíková,
Miroslav Ďurana
FOTO: Miroslav Ďurana

PRVÁ ŠKOLA VYŠŠIEHO TYPU VZNIKLA V GBEĽANOCH PRED 60. ROKMI

O tom, kedy sa v Gbeľanoch začalo vyučovať, sa nezachovali žiadne doklady. Podľa existujúcich správ je jasné, že obec prispievala na udržiavanie školy v roku 1899, avšak predpokladá sa, že školu udržiavala už pred rokom 1868. Vyučovanie vtedy prebiehalo v súkromných domoch v slovenskej reči a školská dochádzka bola dobrovoľná. Prvým, ale nekvalifikovaným učiteľom bol po r. 1900 Ján Pratók, ktorý učil vo svojom dome – v malej drevenici. Neskôr vo svojom drevenom domčeku a tiež v Sedliáčkovom dome na konci dediny (v miestach, kde sa ešte donedávna nachádzal obrovský kameň, ktorý tam počas povodne doplavila voda) vyučoval ďalší nekvalifikovaný učiteľ Ján Franek, ktorý mal vraj veľmi dobré

vyučovacie výsledky. Túto „školu“ navštevovalo okolo 15 – 20 žiakov.

Prvá školská budova na mieste bývalého MNV bola postavená v roku 1906 a začalo sa vyučovať v maďarskom jazyku. Prvou kvalifikovanou učiteľkou a súčasne aj riaditeľkou školy bola Margita Pálenyiková, rodáčka z maďarskej Sopronu. Na škole učila po maďarsky 3 roky a v triede mala okolo 25 – 30 žiakov. Školská dochádzka sa stala povinnou od roku 1907. Vtedajšie vyučovanie a najmä podmienky boli veľmi zložité. Keďže v obci nebol elektrický prúd, svietilo sa len jednou petrolejovou lampou v celej triede. Ak sa chceli žiaci v zime zohriať, museli nosiť do školy drevené polienka. Takisto v škole nebola pitná voda, preto si ju museli

žiaci nosiť. Postupne sa počet žiakov v triede zvyšoval až na 50 – 60 žiakov a to všetkých osem ročníkov sa tlačilo v jednej triede. Písalo sa na malú tabuľu zavesenú na stene.

Margitu Pálenyikovú neskôr nahradila Piroška Ruzsicsková. Tá sa potom vydala za lesného inžiniera a po jej odchode na škole učili až do oslobodenia našej vlasti nasledujúci učitelia:

Ferdinad Demko – riaditeľ školy, nekvalifikovaný učiteľ,

Bohumil Laštůvka, riaditeľ školy, nekvalifikovaný učiteľ

Cecília Tomašová, riaditeľka školy, kvalifikovaná učiteľka, ktorá štúdium skončila na Štátnom koe-dukačnom učiteľskom ústave v Štubnianskych Tepl-

cich /teraz Trenčianske Teplice/. V Gbeľanoch nastúpila v roku 1926. Škola bola cirkvevná – rímskokatolícka. Riaditeľkou školy bola 25 rokov. 1. augusta 1972 odišla do dôchodku a na škole tak učila plných 46 rokov. Ďalší učitelia, ktorí učili na málotriednej škole až do vzniku osemročnej strednej školy:

Magda Peršová, Pavol Trnovec, Mária Ďurčanská, Štefan Müller, Karol Székely – Sokol, Ján Bábik, Vincent Papík, Ľuba Žempachová, Jozefína Hollá, Anton Tkáčik (riaditeľ školy), Vojtech Novotný (riaditeľ školy), Mária Ivašková, František Blaha (riaditeľ školy), Mária Blahová.

Prvá škola vyššieho typu, teda osemročná stredná škola vznikla v Gbeľanoch 1. Septembra 1958 a bola

Učiteľský zbor, ktorý pôsobil v kaštieli

Učiteľský zbor pôsobiaci v novej (súčasnnej) budove ZŠ

umiestnená v starom grófskom kaštieli. Členila sa na dva stupne – prvý stupeň 1.-5. ročník (5 tried) a druhý stupeň 6. – 8. ročník (4 triedy). Riaditeľom školy bol v tomto období Ervín Halaj. Učiteľský zbor tvorili učitelia: Tomašovská, Blahová, Lalíková, Ondrovičová, Gregušová, Halajová, Gajdaczová, Trnovec a Winklerová. Ťažké podmienky ako nedostatok pracovných pomôcok, chladné a tmavé triedy sťažovali prácu žiakom aj učiteľom. Tieto sa však vďaka dobrej pracovnej morálke a elánu vtedajšieho učiteľského zboru podarilo prekonať a už čoskoro sa prejavili prvé dobré vyučovacie a výchovné výsledky.

V školskom roku 1960/1961 na základe zákona o ZDŠ vznikla aj v Gbelanoch Základná deväťročná škola, ktorej riaditeľom aj naďalej zostal Ervín Halaj. V učiteľskom zbore však prebie-

hali neustále zmeny, najmä z dôvodu, že v obci chýbali možnosti stravovania či ubytovania.

Od prvého septembra školského roku 1964/1965 došlo k výmene na poste riaditeľa školy a novým riaditeľom sa stal Emil Martinček. Jeho zástupcom bol Jozef Vlčko. Školu v tomto období navštevovalo 349 žiakov, ktorých vyučovalo 17 učiteľov na smeny v 9 učebniach.

Pretože Jozef Vlčko odišiel na nové pracovisko, od školského roku 1966/1967 bol do funkcie zástupcu riaditeľa ZDŠ vymenovaný z radov učiteľov tunajšej školy Marián Pavlovič. Zmena vo vedení školy bola aj v nasledujúcom školskom roku, kedy sa riaditeľom školy stal Jozef Palla. Od začiatku školského roka 1970/1971 funkciu riaditeľa

školy začínal vykonávať Marián Pavlovič.

Hneď po vzniku plnoorganizovanej školy - osemročnej strednej školy v roku 1958 začali navštevovať jej druhý stupeň aj žiaci z obcí Kotrčiná Lúčka a Nededza. Málotriedne ZDŠ v Kotrčinej Lúčke a tiež v Nededzi boli k tunajšej ZDŠ integrované až od 1. septembra 1977.

Výstavba novej, teda súčasnej budovy ZDŠ sa začala slávnostným výkopom 10. Augusta 1957 o 11:00 hod, ktorému predchádzalo zasadnutie rady MNV pod vedením vtedajšieho predsedu Tomáša Martinčka.

V školskom roku 1969/1970 bola výstavba pavilónu učební dokončená a pri príležitosti 25. výročia SNP uvedená do prevádzky. Už v prvých septembrových dňoch sa začalo sťahovanie inventára a zariadenia zo

starej školy a od polovice septembra sa začalo v pavilóne novej školy vyučovanie.

Od tohto obdobia prešla naša základná škola mnohými personálnymi zmenami, rovnako sa neustále pracuje na zdokonaľovaní vyučovacích podmienok a priestorov. Podstatné je, že vývoj smeruje stále k lepšiemu a môžeme konštatovať, že na súčasné vybavenie našej základnej školy môžeme byť právom hrdí, čo sa pozitívne prejavuje aj na úspechoch žiakov v rôznych súťažiach či vyučovacích výsledkoch na vysokej úrovni.

A pre vás milé deti len jediný odkaz: ak sa vám niekedy ráno nebude chcieť ísť do školy, spomeňte si na ťažké podmienky, počas ktorých prebiehalo vyučovanie v minulosti.

Zdroj: obecná kronika
Foto: súkromný archív

PLÁVANIE – ZDRAVIU PROSPEŠNÁ ZÁBAVA PRE DETI Z MATERSKEJ ŠKOLY

“VŠETKO, ČO NAOZAJ POTREBUJEM VEDIET, SOM SA NAUČIL V MATERSKEJ ŠKOLE.”

Rozvoj základných pohybových zručností je základným stavebným kameňom pre rozvoj pohybovej gramotnosti dieťaťa. Popredné miesto v tomto procese zabezpečuje aj naša materská škola. Pohybová gramotnosť umožňuje dieťaťu zapájať sa s istotou a kontrolou do pohybových aktivít určených nielen pre zábavu, ale aj zdravie v rôznych podmienkach a prostrediach.

Jedným z nich je aj voda, ktorá stimuluje všetky zmysly dieťaťa. Plávanie je pre deti nielen obrovskou zábavou, ale má aj celý rad zdravotných prospešných vlastností. Posilňuje imunitný systém detí, pozitívne pôsobí na zdravý vývin chrbtice a odbúrava u detí strach z vody.

Naša materská škola je zameraná na zvýšenie ponuky pohybových aktivít podporujúcich zdravý telesný vývin detí. V jarnom období od 13.03.2018 do

28.03.2018 sme zrealizovali predplaveckú prípravu pre deti z našej materskej školy a to v spolupráci s rodičmi, kaštieľom Château Gbeľany, ktorý nám sprístupnil krásne priestory wellness centra a plaveckým klubom Platesa, ktorý nám poskytol profesionálnych inštruktorov.

Pani učiteľky deti sprevádzali na výcvik, pomáhali pri prezliekaní v šatni, či pri bazéne. Skúsene inštruktorky plaveckého výcviku po celý čas výcviku zodpovedali za bezpečnosť detí. Snažili sa naučiť

deti plávať predovšetkým hravou formou, s využitím osvedčených plaveckých pomôcok tak, aby dieťa nemalo stres z vody a z nového prostredia.

Cieľom výcviku bolo posilňovať vôľové vlastnosti: trpezlivosť, vytrvalosť, dôslednosť, sebaovládanie a úsilie prekonávať prekážky spojené s fyzickou námahou (nevzdávať sa). Deti zároveň chápali, akceptovali a rešpektovali pravidlá pohybovej aktivity. Ich radosť z vody a šťastný smiech už pri obyčajnom špliechaní

doslova rozžiaril všetko a všetkých naokolo.

Pod pojmom predplavecká príprava sa rozumie nielen naučiť deti plávať za každú cenu, ale predovšetkým odbúrať stres z vodného prostredia, vedieť sa vo vode bezpečne pohybovať. Toto všetko sa plaveckým inštruktorkám firmy Platesa s deťmi z našej materskej školy podarilo. Touto cestou by sme sa im chceli poďakovať za trpezlivosť, ľudský a profesionálny prístup.

Pracovníkom kaštieľa Château Gbeľany ďakujeme za poskytnutie priestorov a nedoceniteľnú pomoc, za vytvorenie príjemnej atmosféry na neopakovateľné zážitky.

Ďakujeme aj za originálne medaily z perníka a sladké prekvapenie na záver plaveckého kurzu v podobe príjemného posedenia v hotelovej reštaurácii.

TEXT A FOTO: kolektív zamestnancov MŠ

NAŠE VÝROBKY BOLI S LÁSKOU POSLANÉ DO NEMOCNÍC NA SLOVENSKU

Počas zimných mesiacov a rodičov povzbudiť. Naše i v roku 2018 sa stretávali členky MS SČK v Gbeľanoch pod vedením Mgr. Zuzany Martinčekovej, aby si spríjemnili dlhé zimné večery a niečo urobili pre seba, ale i pre to najkrajšie a najvzácnejšie, a to sú detičky, ktoré sa skôr narodili a museli určitý čas stráviť v inkubátore.

Podľa lekárov a sestričiek háčkované zvieratká, ako sú aj chobotničky, napomáhajú detičkám k pokojnejšiemu pobytu v inkubátore. Háčkované hračky nemajú vplyv na zdravotný stav detí. Majú skôr poslanie deti uklidniť

a rodičov povzbudiť. Naše výrobky boli s láskou poslané do nemocníc na Slovensku. Niektoré členky MS SČK v Gbeľanoch si urobili i zimné sety – čiapka so šatkou, ktoré ich budú hriať až na budúcu sezónu.

Nové tváre starých vecí, nostalgia spomienok vdychnutá novým, aj o tom je servítková technika. S touto technikou nás naučila pracovať pani Jarka Kvašňovská. Servítková technika je veľmi obľúbená a relatívne jednoduchá výtvarná technika, ktorú zvládnu aj tí, ktorí si myslia, že žiaden umelecký talent nemajú. Servítkovou

technikou môžeme jednoducho, rýchlo a nápadito ozdobiť takmer čokoľvek – drevo, papier, kameň, plast, kov aj textil. Naše členky si vynovili staré črepníky, fľašky, dózy, ktorým dali vin-

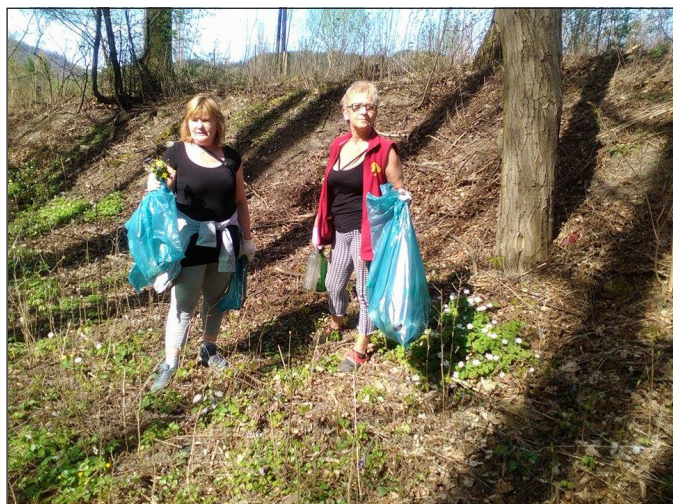
tage štýl a priniesli si domov niečo nové pre svoje potešenie i radosť celej rodiny.

TEXT: Viera Hrivová,
členka výboru MS SČK

FOTO: archív MS SČK

BRIGÁDA ČLENOV MS SLOVENSKEHO ČERVENÉHO KRÍŽA

V každom meste či dedine sú miesta, ktoré si vyžadujú zvýšenú pozornosť občanov. Takéto miesta sú aj v našej obci Gbeľany. Vďaka členom MS SČK Gbeľany sa zorganizovala 14.4.2018 brigáda, pri ktorej priložili ruku k dielu a dopomohli k skrášleniu verejného priestranstva a miestneho cintorína, čo bude slúžiť nielen im, ale

i všetkým občanom obce a návštevníkom našej obce. Na záver patrí vďaka všetkým zúčastneným, ktorí takýmto spôsobom prispeli ku skrášleniu svojho okolia a tiež ku skvalitneniu životného prostredia.

TEXT: Viera Hrivová,
členka výboru MS SČK
FOTO: archív MS SČK

VÝSTUP NA TLSTÚ

Veľká Fatra má prívlastok „Veľká“ aj napriek tomu, že výškovo nedosahuje výšku Malej Fatry. Jej veľkosť spočíva hlavne v rozlohe. Je to rozsiahle územie plné prírodných krás. Svojou opustenosťou a rozľahlosťou patrí medzi pohoria, v ktorých nie je príroda až tak narušená ľudskou činnosťou, či extrémnym turistickým ruchom. Medzi skvosty územia Veľkej Fatry patrí oblasť Gader. Cieľom jedného z našich výstupov boli dva vrcholy, Tlstá a Ostrá. Dva protikladné kopce.

Začínali sme v obci Blatnica. Táto obec bola kedysi známa ako jedno z hlavných centier olejkárstva. Popri tejto obci viedla v dávnej minulosti aj obchodná cesta spájajúca Panóniu s Poľskom. Z toho logicky vyplýva, že v okolí sa našlo mnoho pamiatok dokladujúcich zaujímavú minulosť tejto obce a jej okolia. Rezým krokom sme zanechali Blatnicu za sebou a Vápennou dolinou sme pomaličky vystúpili medzi začínajúce kamenné útvary. Táto časť

trasy je veľmi zaujímavá. Vedie územím rozličných skalnatých útvarov, v ktorých sa nachádzajú menšie alebo väčšie diery, previsy a náznaky malých jaskýň. Sú predzvesťou toho, že v skalách sa nachádza mnoho jaskýň. K jednej z nich sme dokráčali aj my. Jaskyňa Mažarná je pomerne rozsiahla nekvapľová jaskyňa s nádherným širokým vstupným portálom. Okamžite sme do nej vlezli a začali skúmať jej zákutia. Údajne sa tu našli stopy po osídlení z obdobia mladšej doby kamennej a vraj sa tu našla aj kostra jaskynného medveďa. My sme nenašli nič, iba to čo sme si doniesli v ruksakoch. Po preskúmaní sme skonštatovali, že to mohlo byť celkom pohodlné bývanie pre pravekých ľudí.

Po krátkom oddychu a občerstvení sme sa vybrali chodníčkom ponad skalné bralá a cez riedky les na vrcholovú lúku Tlstej. Všade bolo pomerne veľa snehu. Dost' nás to prekvapilo. A samozrejme sa nám to aj vypomstilo. Nemohli sme

napriek prečesávaniu okolia nájsť turistické označenie chodníka vedúceho na Ostrú. Dobrú hodinu sme sa tam motali, ale značku sme nenašli. Pravdepodobne boli všetky skryté pod snehom. Nakoniec sme sa po krátkej porade dohodli, že na Ostrú pokračovať nebudeme, pretože aj čas bol už pokročilý a cesta neznáma. V zmysle zásady: „Radšej malý neúspech, ako obrovská tragédia“ sme sa pobrali späť chodníkom smerujúcim na Muráň a Konským dolom sme zišli k autu do Blatnice. Po ceste nás trochu smutných rozveselili iba čerstvé stopy medveďa na chodníku. Jeho sme nezazreli. Aj tak by sme mu nemali čo dať, všetko sme už zjedli.

V aute cestou nazad sme sa rozhodli, že to len tak necháme a na tú Ostrú podnikneme znovu výpravu. A tak sa aj stalo. Na Ostrú sme sa nakoniec dostali. Ale to už je zas iný príbeh.

A na záver ešte krátka povest' o jaskyni Mažarná:

Medzi ľuďmi panovala povera, že na Jána sa v Ma-

žarnej pod Tlstou zjavujú poklady. O polnoci sa tam vraj zjaví mních s lampášom a ten, kto dukáty naozaj potrebuje, tomu mních nadelí. Nikto však nemal odvahu tam o polnoci ísť. Iba jeden veľmi chudobný človek sa rozhodol, že to skúsi. Pretože aj tak už nemá čo stratiť. Ako tak sedí v tmavej jaskyni, trasie sa od strachu, vyvaluje okále do tmy, odrazu sa ozvú kroky. A zároveň svetlo lampáša. V svetle lampáša vidí, ako sa k nemu blíži postava. Neváha a vrhne sa postave k nohám a prosí o dukáty, mysliac si, že je to mních. „Ja žiadne peniaze nemám“ povedal chlap s lampášom, „Ja som sem tiež prišiel po dukáty, lebo som veľmi chudobný“. Tak sa obaja spolu pekne do rozvidnenia porozprávali a pobrali sa zarábať peniaze iným spôsobom.

TEXT:

Ing. Vladimír Vankuš
predseda turistického oddielu „Pod'me domov“
FOTO: archív turistického oddielu „Pod'me domov“

STARÚ BUDOVU POŠTY NAHRADÍ NOVÁ SPOLU S DOMOVOM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Skutočnosť, že súčasná budova našej pošty už „doživa“ a je v zlom stave, si asi všimol každý. Akékoľvek rekonštrukcie a opravy by boli nerentabilné, preto sa v najbližšej dobe plánuje jej búranie. Prevádzka pošty bude už na jeseň tohto roku dočasne premiestnená na prízemie budovy obecného úradu. Areál pošty sa podarilo v minulom roku rozšíriť o podstatnú časť odkúpením susedného pozemku. Aj vďaka tomu rozšíreniu vznikla mož-

nosť využiť tento priestor čo najefektívnejšie a bola tu navrhnutá výstavba nového objektu, na ktorého prízemí sa bude nachádzať pošta a zvyšné priestory budú využívané ako domov sociálnych služieb. Jeho kapacita by mala byť spolu 40 ľudí – z toho 30 ľudí, ktorí by boli umiestnení v dvoj a jednolôžkových izbách a ďalších 10 ľudí by mohlo využívať denný stacionár. Tento bol navrhnutý ako variabilný priestor, ktorý by sa v prípade ne-

záujmu o denný stacionár mohol využívať aj iným spôsobom, napr. ako lôžková časť pre ťažšie prípady. Okrem izieb by mala byť súčasťou DSS aj spoločenská miestnosť či ošetrovňa pre lekára, čistiace miestnosti pod., teda všetko, čo je podľa noriem nutné pre vybavenie tohto druhu stavieb a čo ubytovaným prinesie maximálny komfort. Vedľa budovy bude zabezpečený prístup a parkovacie priestory podľa potrieb pošty. V zvyšnej časti po-

zemku bude záhrada, ktorá bude slúžiť klientom DSS na oddych či prechádzku. Pre činnosť a prevádzku DSS sa uvažuje so 17-členným personálom, takže vzniknú v našej obci aj nové pracovné miesta.

V súčasnosti je projekt výstavby DSS a pošty vo fáze obstarávania projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie. Predpokladaný začiatok výstavby je jar 2019.

TEXT: Martina Ševčíková

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Vitajte medzi nami:
(1.12.2017 – 31.5.2018)

Kamil Gaborík
Sebastián Bobáň
Karolína Kováčová
Dorota Garbierová
Nina Bujná

Simona Stopková
Michal Oberta
Jonáš Turianík
Adam Heglas
Martin Kanis
Karolína Polláková
Elena Svetlovská

Opustili nás:
(1.12.2017 – 31.5.2018)

Milan Trizuljak
Marcel Tichý
Mária Janíčková
Olga Trizuliaková

Peter Tulinský, Ing.
Marcela Beňová
Kamil Jankovský
Marta Kubenová
Božena Janíková
Štefánia Remišová

IV. ČASŤ REKONŠTRUKCIE CHODNÍKA

Na jar tohto roku bola zrealizovaná rekonštrukcia ďalšej časti chodníka popri hlavnej ceste. Táto etapa bola o to náročnejšia, že bolo potrebné v rámci nej zapracovať aj rekonštrukciu trativodu. V minulosti prudšie dažde viedli k tomu, že voda stekala z hlavnej cesty dole ulicami do dolnej časti obce. Pri rekonštrukcii sa preto zriadil nový kanalizačný vpust a revízná šachta.

TEXT A FOTO:
Martina Ševčíková

ZHODNOCOVANIE BIOLOGICKY ROZLOŽITEĽNÝCH ODPADOV

Smernicou rady 1999/31/ES o skládkach odpadov bolo členským štátom uložená povinnosť vypracovať národné stratégie k obmedzovaniu množstva biologicky rozložiteľného odpadu, ukladaného na skládky. K významným nástrojom k dosiahnutiu týchto cieľov je aj zriadenie kompostárne pre spracovanie biologických odpadov.

Obec Gbeľany sa spolu s okolitými obcami Nededza, Kotrčiná Lúčka a Teplička nad Váhom v rámci Združenia obcí Mikroregión Terchovská dolina zapojila do projektu s názvom: Zhodnocovanie „BRO“ v združení obcí Terchovskej doliny - vybudovanie malých kompostární. V rámci spomínaného projektu bola v obci Gbeľany navrhnutá stavba, účelom ktorej je vybudovať Kompostáreň bioodpadov pre obec, v ktorej sa budú spracovávať odpady z údržby zelene a podobné bioodpady z domácností a komunálnej sféry s vylú-

čením odpadov z prípravy jedál. Tieto si vyžadujú hygienizáciu v zmysle legislatívy platnej v rámci EÚ. Realizácia kompostárne umožní využitie bioodpadov z údržby verejnej zelene obce, pokosenej trávy, odrezkov, kríkov, konárov a stromov a biologicky rozložiteľného odpadu od obyvateľstva a prevádzok a služieb na výrobu kompostu. V prípade úspešného projektu môže naša obec získať 20 000 € na vybudovanie kompostárne a tiež by mala mať k dispozícii zariadenia potrebné pre tento účel – prevzdušňovač, traktor či drvič. Kompostáreň by v prípade úspešného výsledku projektu bola umiestnená v súčasnosti ohradenom areáli bývalého smetiska v miestnej časti Bukovina.

Rovnako sa naša obec v rámci Združenia obcí Mikroregión Terchovská dolina zapojila do ďalšej výzvy v súvislosti so zhodnocovaním biologicky rozložiteľných odpadov,

v rámci ktorej mohli zapojené obce získať kompostéry do jednotlivých domácností. V tejto výzve sme boli úspešní, výsledkom čoho bolo získanie 253 kompostérov pre našu obec. Zvyšný počet kompostérov potrebný na pokrytie všetkých domácností dokúpi obec. Kompostéry budú mať objem cca. 900 litrov, s jednoduchou

montážou a demontážou, s nadpriemernou stabilitou a životnosťou kompostéra a poistkou proti vetru. V súčasnosti nás ešte čaká proces ich obstarania a zakúpenia a potom budú následne distribuované po jednom kuse do každého rodinného domu.

FOTO: archív obce
TEXT: Martina Ševčíková

Miesto, kde by mala vzniknúť kompostáreň

OPTICKÝ VYSOKORÝCHLOSTNÝ INTERNET

Obec Gbeľany v spolupráci so súkromnou firmou pripravuje pre občanov rozšírenie ponuky internetového pripojenia spolu s možnosťou televízie. V súčasnosti majú domácnosti možnosť pripojenia káblovým vedením len prostredníctvom technológie ADSL (miestami VDSL) od spoločnosti Telekom. Technológia DSL dosahuje v dobe, kedy rastú nároky občanov na rýchlosť a odozvu pripojenia, vrchol svojho potenciálu. Preto má obec v pláne vybudovať novú sieť káblových rozvodov, ktoré idú s najnovším trendom poskytovania telekomunikačných služieb. Jedná sa o optickú prístupovú sieť, ktorá využíva technológiu GPON (Gigabit Passive Optical Network). Takáto sieť využíva pre prenos informácií svetlo, ktoré je vedené vo vnútri kábla.

Pripojenie k sieti bude poskytované zadarmo a možnosť pripojenia bude mať každá domácnosť v obci. Optická prípojka je plánovaná priamo do domu (FTTH) a v pripojení bude zahrnuté koncové zariadenie, ktoré bude okrem iných možností ďalej šíriť pripojenie v domácnosti pomocou technológie WIFI.

Prostredníctvom optického pripojenia bude možnosť sledovania

vašej televízie vo vysokom rozlíšení. Televízia je založená na technológii IPTV. V ponuke bude 140 televíznych kanálov rozdelených do niekoľkých balíčkov. Základ bude tvorený slovenskými a českými programami, doplnené o zahraničné stanice a pár športových kanálov. Vyššie balíčky budú poskytovať okrem základu aj programy pre deti, pre dospelých ako šport, dokumenty a mnoho ďalšieho. Vrchol ponuky budú tvoriť filmové programy. V domácnosti bude možnosť sledovania nielen pomocou televízie, ale súčasne aj na štyroch iných zariadeniach (Android, IOS, Windows). Divák bude môcť využívať 7-dňový archív a samozrejmosťou je aj posúvanie sledovaného kanála v čase (timeshift).

Ceny za internetové pripojenie predpokladáme približne na rovnakej úrovni, ako má konkurencia, teda od 10€ mesačne, ale s neporovnateľne lepšími parametrami, aké sú dnes dostupné. Rýchlosť pripojenia bude od 12Mb/s a v najvyššom balíčku až 100Mb/s. Rýchlosť sťahovania a odosielania dát bude rovnaká (Symetrické pripojenie), čo momentálne v okolí nemá žiadny poskytovateľ v ponuke.

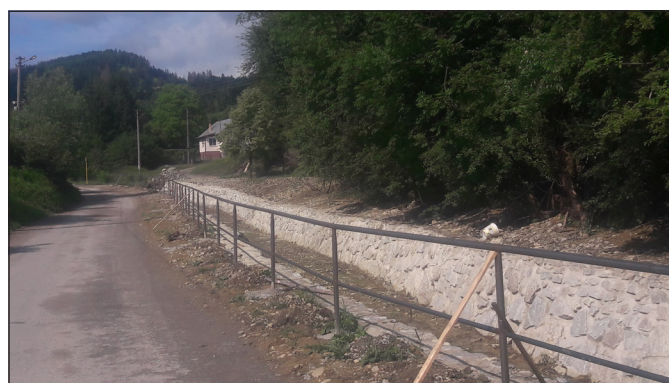
TEXT: Michal Sapieta

PROTIPOVODŇOVÉ OPATRENIA ZREALIZOVANÉ AJ V TOMTO ROKU

V tomto roku prebehla ďalšia etapa úpravy potoka v hornej časti obce, pri ktorej bolo koryto potoka rozšírené a spevnené. V nasledovnom období by mali byť zrealizované posledné protipovodňové opatrenia, v rámci ktorých je nut-

né zrekonštruovať most smerom k areálu družstva a zvyšnú časť koryta gbeľanského potoka (po Šutovských).

TEXT A FOTO:
Martina Ševčíková

VĎAKA NADÁCII KIA MOTORS SLOVAKIA SA DETI MÔŽU TEŠIŤ Z NOVÉHO IHRISKA

Nadácia Kia Motors Slovakia každoročne vyhlási výzvu na predkladanie projektov v komunitnom grantovom programe. V tomto roku bola jednou z oblastí, v rámci ktorej mohla byť poskytnutá podpora, oblasť športu – podpora športových aktivít a podujatí. Obec Gbeľany v rámci tejto oblasti navrhla projekt zameraný na obnovu detského ihriska v areáli Materskej školy v Gbeľanoch, v ktorom bola úspešná a tak sa nám podarilo pre tento účel získať od Nadácie Kia Motors Slovakia cca. 15 000 €. Projektované ihrisko obsahuje oproti predošlému viac herných prvkov, napr. veľký kolotoč, ktorý na doterajšom ihrisku nebol. Pre

konštrukciu herných prvkov bol zvolený materiál nerez a tieto herné prvky sa označujú aj ako antivandal. To by sa malo prejaviť najmä na dlhšej životnosti a jednoduchšej údržbe v porovnaní s drevenými hernými prvkami. Pre realizáciu detského ihriska bola vybraná spoločnosť Playsystem s.r.o., ktorá je slovenským výrobcom značkových ihrísk a športovísk.

Veríme, že z ihriska budú mať radosť nielen deti z materskej školy, ale aj všetky ostatné deti z obce a že tento areál bude miestom, kde budú môcť mamičky so svojimi deťmi príjemne tráviť voľný čas.

TEXT: Martina Ševčíková

30 ROKOV GBELANSKÉHO VOLEJBALU

Vážení priaznivci volejbalu, zakladatelia gbelanského volejbalu, priatelia z iných športových organizácií, zástupcovia obce,

dovoľte mi zablahoželať vám k 30. výročiu hrania volejbalu v obci Gbelany, aj keď vieme, že volejbal sa hral dávno už pred našim založením, čoho „promotéri“ boli pán Trizuliak Gabriel, Martinček Marcel a.i., ktorí hrali volejbal proti susedným obciam už v 50-tych rokoch.

Medzi zakladateľov družstva a klubu v roku 1987 patrili p. Martinček Peter, Mihálik Peter, Brezovský Pavol a Ján. Vďaka patrí najmä pánovi Petrovi Martinčekovi za založenie volejbalového oddielu v roku 1987, za jeho prihlásenie do okresnej súťaže a naverbovanie kamarátov za hráčov volejbalu.

Myslím, že prvými členmi a hráčmi boli – Martinček Peter, Mihálik Peter, Brezovský Pavol, Brezovský Ján, Cesnek Milan, Cesnek Dušan, Bobaň Ľubomír, Vršanický Jozef, Szabados Daniel, Hreus Ľubo, Macek Milan a následne sa pridali k oddielu a neskôr klubu verní ostali (spomeniem iba niektorých): v nasledujúcom

roku Trizuliak Jozef, Prekop Pavol, neskôr Snahničan Ľubomír, Szabados Branislav, Kožík Braňo, Bobek Richard, Arce Rivero Adrián, Labdavský Vladimír, Balala Jaroslav a veľa ďalších hráčov.

Všetci sme začínali ako amatéri, bez akýchkoľvek znalostí základných postavení a pravidiel, ale o to s väčším elánom. Ja som sa ich učil na tréningu v mojich 30-tich rokoch a po 30 rokoch podobne ako pár spoluhráčov, môžem povedať, že ich teoreticky ovládam, ale pri hre ich napriek elánu nevykonávam.

Začali sme hrať v 3. triede okresnú súťaž a postupne sme skončili v najvyššej okresnej súťaži. Je to výsledok húževnatosti nášho mančaftu. Skoro každý rok po 1989 sa redukoval počet družstiev v okrese a posledný rok sa hrala v okrese súťaž iba vďaka nášmu spoluhráčovi Pavlovi Brezovskému, ktorý ju organizoval, až nakoniec v roku 2000 zanikla. Vždy sme sa držali okolo stredu tabuľky.

Hrávali sme rôzne turnaje – niektoré zostávajú hlboko v pamäti, napr. srm turnaj v Hornej Tižine – kde blíz-

ko bola dobrá reštaurácia – a nezabudnuteľný výrok súperov /že nemôžeme tak prudko smečovať/, prípadne v Long Fielde pri príležitosti 700. výročia založenia obce s krásnym kryštálovým pohárom, kde bolo treba vygravírovať meno víťaza a pohár sa nevrátil právoplatným víťazom. Prípadne turnaj v Predmieri, ktorý bol dobre obsadený mančaftmi zloženými z bývalých hráčov ex ligy, no my sme ho napriek tomu vyhrali. V okresnej súťaži sa nám raz podarilo zvíťaziť nad mužstvom, v ktorom boli bývalí hráči Žiliny – Haver, Dvoran, Gonda, Vinka a.i. Naša zostava /Prekop, Kožík, Trizuliak, Szabados, Mihálik, Snahničan, Arce Rivero.../ zvíťazila 3:2.

Držali sme sa hesla, ako aj náš celý mančaft – je potrebné zúčastniť sa, a hlavne zvíťaziť – najlepšie fair play. /vo volejbale to inak nejde – bezkontaktný šport a rozhodca je pánom na ihrisku/.

V rámci nášho klubu sme vymysleli dva turnaje – jeden na Veľkonočnú sobotu, ktorý už má za sebou viac ako 26 ročníkov. Počas neho nesledujeme víťazné družstvá, lebo hráme navzájom

medzi sebou. V posledných piatich rokoch na tento turnaj pozývame susedné obce, pretože hráči starnú a končia činnosť. Tohto roku sa ho zúčastnili družstvá z Varína, Gbelian, Mojša a Strečna, ktoré sa stalo víťazom. My sme skončili na druhom mieste. Druhý – novoročný a zároveň medzinárodný – s mužstvami z okolia – Stryszawa, Mojš, Strečno, Gbelany sa hrá už 8 rokov. Má veľmi dobrú volejbalovú i spoločenskú úroveň a hlavne utužuje priateľstvo medzi národmi. Najviac víťazstiev má poľská Stryszawa z oblasti Beskyd, s ktorou naša obec mala niekoľko spoločných projektov v oblasti kultúry a športu. V roku 2018 sa víťazom turnaja stalo družstvo Strečna.

Posledné 3 roky sa opäť v žilinskom okrese objavila súťaž volejbalu /neprofesionálna/, aj keď iba zmiešaných družstiev: 4 muži + 2 ženy. Organizuje ju Žirafa.

Minulý rok sme skončili na peknom 5. mieste z 12 mančaftov. Obec a volejbal reprezentujú páni a dámy: Branislav Szabados, Jaroslav Balala, Jozef Trizuliak, Tomáš Trizuliak, Monika Bohatá,

Vladimír Labdavský, Marcela Jakubíková, Grétko Janíčková, Pavol Prekop, Róbert Jedínák, Pavol Makýš. Hrá sa vo vysokoškolskej telocvični na Vlčincoch a myslím, že sa dá na to pozerieť.

V roku 1992 po rozpade Družstevník Gbeľany sme založili Volejbalový klub Gbeľany, ktorého som sa stal konateľom – neskôr po skončení ligy v okrese prezidentom. Sponzormi boli obec a páni Prekop, Brezovský, Cesnek a škola, za čo všetkým ďakujeme.

V súčasnosti vystupujeme pod hlavičkou športového klubu a sponzoruje nás obec, za čo jej patrí srdečná vďaka.

TEXT: Ing. Milan Cesnek,
prezident klubu
FOTO: archív
volejbalového klubu

ŠACHOVÝ KLUB GBELANY

Činnosť Šachového klubu Gbeľany je zameraná hlavne na okresnú šachovú 5. Ligu ZA, v rámci ktorej sme sa umiestňovali v druhej polovici tabuľky. Súpisu tvoria väčšinou starší členovia, ktorí ostali verní šachu. V roku 2017/18 sme prijali medzi seba nového člena Jaroslava Huláka, ktorý býva v Gbeľanoch so svojimi rodičmi a prejavil záujem hrať šach. Odohral už niekoľko zápasov a zúčastňuje sa šachových turnajov.

Počas sezóny som každoročne usporiadal Trojkráľový TURNAJ (spravidla 6. januára) na klubovej úrovni aj za účasti iných

hráčov. Tento ročník, ktorý sa konal 6.1.2018 sme zahájili novú tradíciu a niesol sa pod názvom – 1. Ročník ŠACHOVÉHO TURNAJA O putovný pohár ŠTEFANA DZURDŽIKA IM MEMORIAM 2018. Kritérium pre získanie putovného pohára natrvalo je vyhrať po sebe

5 ročníkov tohto turnaja. Víťazom prvého ročníka sa stal Anton TURIK z klubu DMS Žilina t.č. hráč OŠK Nededza. Týmto turnajom vzdávame úctu bývalému členovi a výbornému hráčovi – občanovi našej obce, ktorý reprezentoval nás aj Slovensko v šachu „Česť

jeho pamiatke“. Na 5. Mieste sa umiestnil Pavol Mucha st.

Veľmi by som uvítal väčší záujem o šach najmä zo strany školskej mládeže, aby sme šach v obci udržali. Spomínam si na už zosnulého Miroslava FANA, ktorý bol nehrajúcim členom ŠK Gbeľany, ale pre šach si našiel vždy čas. „Česť jeho pamiatke“.

Kto sa chce dozvedieť viac o činnosti šachového klubu, nech sleduje jeho výsledky na internetovej stránke chess.sk v časti výsledky.

TEXT A FOTO:
Pavol MUCHA, predseda
šachového klubu Gbeľany

BIATLON 2018

Hoci tohtoročná zima bola veľmi premenlivá, dočkali sme v januári aj snehovej nádielky, takže sa mohol uskutočniť ďalší ročník biatlonových pretekov, ktoré sa každoročne konajú na Hajasovom vršku (samozrejme, ak nám to zima dopraje:-).

Text: Martina Ševčíková
foto: archív obce

NOHEJBALOVÝ TURNAJ

V posledných dňoch roka 2017 sa už tradične konal nohejbalový turnaj, ktorého sa zúčastnilo 24 súťažiacich. Prvé miesto získalo družstvo v zložení: P. Zicho, M. Vnuk, P. Dzurdžik.

TEXT: Martina Ševčíková
FOTO: archív nohejbalového oddielu Gbeľany

ÚSPEŠNÁ SEZÓNA TÍMU PARTIZÁN BUKOVINA

V minulom čísle novín sme vám predstavili futbalový tím Partizán Bukovina. Rozbehnutá sezóna už dosiahla svoj vrchol. Najväčším konkurentom v aktuálnej sezóne bol Shredder Team.

So Shredder Team sme sa bili o prvenstvo už od začiatku sezóny. Vzájomne zápasy dopadli lepšie v náš prospech. V 1. kole sme sa rozišli nerozhodne za stavu 2:2, no v 14. kole sme porazili Shredder Team 4:2. Práve tento spomínaný celok nezvládol posledné kolá sezóny. Toto dianie nám

dávalo veľkú šancu vyhrať, čo sa nám aj podarilo a získali sme prvenstvo. Touto cestou svojim priaznivcom a podporovateľom ďakujeme.

V minulom čísle sme Vám Partizán priblížili formou súpisiek hráčov, dnes pridávame fotku z aktuálnej úspešnej sezóny (na foto chýbajú hráči: Peter Zicho, Jakub Michlík a Miloš Ovšonka).

TEXT: Michal Chasník

FOTO: archív klubu

Partizán Bukovina

POPIS k foto:

Horný rad z ľava: Juraj Bielik, Kristián Novosád, Michal Makovický, Miroslav Zajac, Michal Kubica

Dolný rad z ľava: Pavol Meriad, Samo Horecký, Peter Bielik, Filip Novosád, Michal Chasník

Aktuálna tabuľka

P	Názov tímu	PZ	V	R	P	Sk	Gr	B	Séria
1.	Partizán Bukovina	26	22	1	3	237:100	+137	67	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
2.	Shredder Team	26	20	1	5	214:72	+142	61	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
3.	Enwald	26	19	2	5	208:105	+103	59	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
4.	Grasshoppers Žilina	25	17	1	7	197:133	+64	52	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
5.	MFK Hájik	25	15	2	8	201:111	+90	47	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
6.	Queretano	25	13	1	11	189:162	+27	40	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
7.	1. FC Rozsutec	26	12	3	11	160:131	+29	39	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
8.	Dívokí Baróni	26	12	3	11	174:190	-16	39	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
9.	1. FC ALL-INN Budatín-Dovx C	25	11	1	13	144:165	-21	34	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
10.	Vlčince Vipery	23	9	1	13	140:188	-48	28	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
11.	Dream Team	23	5	0	18	64:194	-130	15	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
12.	TNV	24	4	2	18	99:161	-62	14	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
13.	Čmeliaci	22	3	2	17	118:142	-24	11	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓
14.	ŠKF Procholaris	24	1	0	23	61:352	-291	3	✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓ ✓

FOTOGRAFIE Z RÔZNYCH PRÍLEŽITOSTÍ V NAŠEJ OBCI

členovia JDS na brigáde

úprava okolia kostola v rámci brigády JDS

duchovná obnova členov eRka

FOTOGRAFIE Z RÔZNYCH PRÍLEŽITOSTÍ V NAŠEJ OBCI

eRko - duchovná obnova

váľanie mája pri kostole

eRko - duchovná obnova

váľanie mája v Hostinci u Žiaka

hry počas duchovnej obnovy

veselo pri váľaní májov

**G B E Ľ A N S K É
S L Á V N O S T I**

25. august
2018

 Arzén
Maďuar & Ivanna Bagová
Štefan Hruštinec s kapelou
Evka a Lenka Bacmaňákové
Tanečná zábava so skupinou Royal

HARMONOGRAM VÝVOZOV ODPADOV NA II. POLROK 2018

PLASTY	
25.07.2018	streda
22.08.2018	streda
26.09.2018	streda
24.10.2018	streda
28.11.2018	streda
21.12.2018	piatok

OBJEMNÉ ZLOŽKY KOMUNÁLNEHO ODPADU	
PATRÍ SEM: staré okná bez skla, umývadlá, nábytok, koberce, staré handry vo vreciach a pod.	
22.09.2018	sobota

NEBEZPEČNÝ ODPAD	
PATRÍ SEM: žiarivky, výbojky, batérie, akumulátory, nádoby od sprejov, záhradná chémia, mazacie oleje a tuky, riedidlá a farby, ortuťové teplomery, kyseliny a hydroxidy, lepidlá, detergenty, fotochemikálie, pesticídy	
29.09.2018	sobota

ELEKTROODPAD	
PATRÍ SEM: elektrické a elektronické prístroje a zariadenia, veľké a malé domáce spotrebiče, biela technika, počítačová a kancelárska technika, televízory, lampy, elektromotory, ručné elektrické náradie, elektronické hračky	
19.09.2018	streda

LIEKY A PNEUMATIKY DO TÝCHTO ZBEROV NEPATRIA!

Nespotrebované **LIEKY** a zdravotnícke pomôcky je potrebné odovzdať do verejných lekární!

Konečný používateľ **PNEUMATIKY** je povinný pneumatiky po tom, ako sa stala odpadovou pneumatikou, odovzdať distribútorovi pneumatík (napr. autoservis, pneuservis, predajca pneumatík...)

GBEĽANSKÉ NOVINY – POLROČNÍK O ŽIVOTE V OBCI GBEĽANY. ROČNÍK V. ROK 2018. ČÍSLO 1. JÚN 2018.

EV 5514/I7. ISSN 2454-0978. Vydavateľ: Obec Gbelany, sídlo: Urbárska 366/3, 013 02 Gbelany. IČO: 00321273. Tel.: 041/5980364, www.gbelany.eu, email: gbelany@gbelany.eu. Redakčná rada: Martina Ševčíková.

Grafická úprava: Jozef Jurík, www.jurik.sk. Tlač: Varínska tlačiareň/Elektro AB s.r.o., Hrnčiarska 223, 013 03 Varín. Nepredajné.